

กลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาจีน

The method of translating the title of Thai movies to Chinese

จินดาพร พินพงษ์ทรัพย์ (Jindaporn Pinpongsub)*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาจีน โดยวิเคราะห์จากภาพยนตร์ไทย 86 เรื่อง ซึ่งเป็นภาพยนตร์ไทยที่ฉายตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2018 โดยใช้ทฤษฎีสโคโปส (Skopos Theory) และอ้างอิงเพิ่มเติมจากงานวิจัยกลวิธีการตั้งชื่อหนังสือของชาวอเมริกันของศุภวรรณทองวัน ผลการวิจัยพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลทั้งหมด 9 วิธี กลวิธีการแปลที่นิยมแปลมากที่สุด คือ การตั้งชื่อใหม่โดยอิงกับแก่นเรื่อง และไม่ยึดติดกับคำเดิม กลวิธีที่นิยมน้อยที่สุด คือ การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม และเสริมข้อความภาษาจีน การทับศัพท์ทั้งหมด มีการเสริมข้อความภาษาจีน และการทับศัพท์บางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน

คำสำคัญ : กลวิธีการตั้งชื่อ ภาพยนตร์ไทย การแปลไทยจีน

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

Lecturer.Dr, Department of Chinese , Faculty of Humanities and Applied Arts, The University of the Thai Chamber of Commerce. E-mail: xihui64@yahoo.com

Abstract

This research study has the objective to analyze the method of translating the title of Thai movies to Chinese. It has analyzed 86 Thai movies which have been released during the year 2002 -2018, using Skopos theory, with further reference from the research on ‘Translating American Comedy Film Title into Thai; Strategies and Analysis’ by Supawan Thongwan. The research found that translators have used 9 methods in translation. The most popular methods is giving the new title that is related to the plot rather than sticking to the original wordings. The least popular methods are giving new titles with words that are similar to the original, with some Chinese words or phrases, transliteration with some Chinese words or phrases and partial transliteration with some changes of words or phrases.

Keywords: methods of giving titles, Thai movies, Thai-Chinese translation.

บทนำ

ประเทศไทยมีการติดต่อทางการค้ากับประเทศจีนนับตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นต้นมา มีการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันทางการค้า ด้านประเพณีและวัฒนธรรมเรื่อยมา ปัจจุบันประเทศจีนมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนในด้านต่างๆ การเงินและการธนาคาร ภาษาจีนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนจีนได้ แต่คนไทยที่มีความรู้ด้านภาษาจีนจนถึงระดับอ่านภาษาจีนได้อย่างถ่องแท้ยังมีจำนวนไม่มาก เหตุนี้จึงทำให้เกิดงานแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในประเทศไทยจำนวนมาก เช่น งานแปลทางธุรกิจการค้า งานแปลด้านกฎหมาย งานแปลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการแปลด้านวรรณกรรม งานแปลด้านบทภาพยนตร์ แต่งานแปลเหล่านี้ยังมีข้อจำกัดและอุปสรรคด้านการแปลอยู่ จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการแปลภาษาจีนในประเทศไทย เช่น การศึกษาเปรียบเทียบ “สี่แผ่นดิน” ฉบับแปลภาษาจีนสองสำนวน การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีนเจียกับฉบับแปลภาษาไทย “บ้าน” การศึกษาการใช้ภาษาในนวนิยายเรื่อง ลัทธิเสียงจี้กับการแปลเป็นภาษาไทย การศึกษาเปรียบเทียบการแปลวรรณกรรมเรื่อง “เดือนเสี้ยว” 《月牙儿》 สองสำนวน การศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบ “ไซฮั่น” ฉบับภาษาจีนกับฉบับแปลภาษาไทย การศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกขานในวรรณคดีเรื่องสามก๊กในต้นฉบับภาษาจีนและฉบับแปลเป็นภาษาไทย การศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในสามก๊กฉบับจีนกับฉบับไทย จากเฟิงฉินเหยียนฮู่ฮ่งฮงสิน : การศึกษาวิเคราะห์การแปลและอิทธิพลของเรื่องห้องสินต่อวรรณกรรมและศิลปกรรมในสังคมไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยการแปลด้านวรรณกรรมจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย แต่การศึกษาวิจัยการแปลจากภาษาไทยเป็นจีนในประเทศไทยนั้นกลับมีจำนวนน้อยมาก พบเพียงแค่ 2 เรื่อง คือ การศึกษาเปรียบเทียบ “สี่แผ่นดิน” ฉบับแปลภาษาจีนสองสำนวน และการศึกษาข้อผิดพลาดการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจในมิติด้านไวยากรณ์ ซึ่งทำให้เห็นว่า การวิจัยการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย หรือการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนนั้นมีการจำกัดอยู่ในวงแคบ ยังไม่มีการศึกษาวิจัยการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย และการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนที่เกี่ยวกับทางธุรกิจการค้า

ด้านกฎหมาย การแปลภาพยนตร์จีนที่เผยแพร่ในประเทศไทย หรือการแปลที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยที่เผยแพร่ในประเทศจีน

เนื่องจากปัจจุบันละครไทยและภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาเป็นอย่างมากมีการผลักดันสู่ตลาดต่างประเทศ อย่างเช่น ในประเทศจีนมีผู้ชมผ่านทางเว็บไซต์ต่างๆเช่น www.soku.com, www.iqiyi.com, www.youku.com และเป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้ชมชาวจีนจำนวนมาก ทำให้ผู้ชมชาวจีนเกิดความสนใจประเทศไทย ทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรม อาหาร การท่องเที่ยว เดินทางมาเที่ยวประเทศไทยเป็นจำนวนมากขึ้นทุกปี นอกจากแผนการตลาดที่ดีของผู้จัดทำละครและภาพยนตร์ไทยแล้ว การแปลชื่อละครและภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาจีน จำเป็นต้องใช้ความพิถีพิถันในการแปล เพื่อสื่อสารให้ผู้ชมชาวจีนสามารถคาดเดาเนื้อเรื่องและประเภทของภาพยนตร์ได้ ผู้แปลต้องใช้กลยุทธ์การแปลชื่อภาพยนตร์ที่สะดุดความสนใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมชาวจีนอยากชมภาพยนตร์ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาจีน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยงานแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนในด้านบทภาพยนตร์ ละคร นิยาย การแปลงานโฆษณา และด้านต่างๆต่อไป

วิธีการศึกษา(หรือ)วิธีวิจัย

เป็นการวิจัยกวลวิธีการตั้งชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาจีน จำนวน 86 เรื่อง ตั้งแต่ปี ค.ศ.2002 ถึงค.ศ. 2018 เท่านั้น

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎีและข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับด้านการแปล เช่น หลักการแปลทั่วไป กระบวนการแปล กวลวิธีการแปล การแปลวรรณกรรม รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เก็บรวบรวมข้อมูลชื่อภาพยนตร์ไทยที่แปลเป็นภาษาจีนที่ปรากฏอยู่ใน www.youku.com เนื่องจาก ได้รับรางวัลเว็บไซต์ฉายคลิปวิดีโอที่ดีที่สุดประจำปี จากการจัดอันดับโทรทัศน์ประจำปี 2013 และจัดอันดับยอดผู้ชมคลิปวิดีโอครั้งที่ 2 ในนิตยสารซินโจวคาน
3. กำหนดกรอบการแปลชื่อภาพยนตร์ตามทฤษฎีสโคโปส (Skopos Theroy) และอ้างอิงเพิ่มเติมจากงานวิจัยกวลวิธีการตั้งชื่อหนังสือของชาวอเมริกันของศุภวรรณทองวรรณ ทองวัน
4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ทฤษฎีสโคโปส (Skopos Theroy) และอ้างอิงเพิ่มเติมจากงานวิจัยกวลวิธีการตั้งชื่อหนังสือของชาวอเมริกันของศุภวรรณ ทองวัน
5. การสรุปและอภิปรายผล

ทบทวนวรรณกรรม

สัญฉวี สายบัว (2550:1) กล่าวว่า “งานแปลเป็นเรื่องราวของการถ่ายทอดความหมายของบทต้นฉบับลงสู่บทที่เป็นฉบับแปล ความหมายจึงเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับผู้แปลที่จะต้องเก็บให้ได้จากต้นฉบับ และเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการกำหนดคุณภาพงานแปล” นอกจากนี้สัญฉวี ยังกล่าวถึงบทบาทของงานแปลดังนี้ งานแปลมีบทบาทเป็นสื่อที่ถ่ายทอดความหมายที่ผู้เขียนสื่อไว้ในต้นฉบับต่อผู้รับสาร โดยต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ ใช้ภาษาที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างครบถ้วน ผู้รับสารสามารถอ่านเข้าใจได้เป็นอย่างดี เนื่องจากงานแปลมีบทบาทในด้านต่างๆ เช่น บทบาทด้านการเผยแพร่ผลงานของกวี หรือนักปราชญ์ เป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มคนที่ใช้ภาษาต่างกัน เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาธุรกิจ การเมือง นักแปลจึงมีความจำเป็นต้องเลือกใช้วิธีการแปลหลากหลายวิธีตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

มนีรัตน์ สวัสดิ์วัฒน์ ณ อยุธยา การแปล : หลักการและการวิเคราะห์ (2548:3) กล่าวว่า “การแปลเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของการใช้ภาษา มนุษย์ใช้ประโยชน์จากการแปลมาตั้งแต่สมัยโบราณ เพื่อการติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดวรรณกรรม หรือวิทยาการ เผยแพร่ความรู้หรือศาสนา หรือเพื่อสุนทรียภาพทางภาษา การแปลเป็นการถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งไปสู่ภาษาหนึ่ง จึงมีการศึกษาหาวิธีทางที่จะทำให้การถ่ายทอดข้ามภาษามีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลงานแปลที่ดีที่สุด”

วรรณภา แสงอร่ามเรือง (2552:13) ได้อ้างถึงการแปลในความหมายของไรส์และแฟร์เมียร์ถึงการแปล คือ การถ่ายทอดวัฒนธรรมผู้แปลต้องคำนึงถึงภาษาและเนื้อหาของตัวบทต้นฉบับ สถานการณ์ รวมถึงภาษาและเนื้อหาของงานแปล นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมของตัวบทต้นฉบับและงานแปล ความแตกต่างของเวลาและภาษาของต้นฉบับและงานแปลด้วย ผู้แปลต้องตีความสำนวนภาษาตามความเข้าใจและภูมิหลังทางวัฒนธรรมของคนในยุคสมัยที่ใช้ภาษานั้น

มนีรัตน์ สวัสดิ์วัฒน์ ณ อยุธยา (2548:3) อ้างถึงหลักการแปลของ เจ.ซี.แคทฟอร์ด (J.C. Catford) ดังนี้ เป็นการศึกษาการแปลโดยยึดมุมมองจากต้นฉบับ มีการนำทฤษฎีภาษาศาสตร์ของเอ็ม. เอ. เค. ฮาลิเดย์ (M.A.K. Halliday) และเจ.อาร์.เฟิร์ธ(J.R. Firth) มาวิเคราะห์ไวยากรณ์เชิงหน้าที่ เพื่ออธิบายธรรมชาติ และเงื่อนไขของการวิเคราะห์จากต้นฉบับ และเลือกหาค่าเทียบเคียงในภาษาฉบับแปล หลักของการแปลที่ยึดต้นฉบับตามแนวทฤษฎีของเจ.ซี.แคทฟอร์ดมีอยู่ 2 ประการ คือ 1.) การแปลเทียบเคียง 2.) ข้อจำกัดในการแปล

1.) การแปลเทียบเคียง คือ การนำภาษาต้นฉบับมาเปรียบเทียบกับภาษาฉบับแปล โดยพิจารณาลักษณะทางไวยากรณ์ เช่น หน่วย หรือโครงสร้างที่สามารถนำมาแทนที่ได้ใกล้เคียงกับภาษาฉบับแปล เนื่องจากการแปลเป็นเรื่องของความหมายที่ขึ้นอยู่กับบริบทสถานการณ์ ดังนั้นการแปลแบบนี้จึงไม่ใช่การแปลตรงตัวแต่เป็นการพิจารณาความหมายทั้งหมดจากภาษาต้นฉบับ แล้วนำมาเทียบเคียงกับคำในภาษาฉบับแปล

2.) ข้อจำกัดในการแปล เจ.ซี.แคทฟอร์ดอธิบายว่า การแปลไม่ได้ เกิดจากสาเหตุ 2 ประการ ประการแรก คือ การที่ภาษาฉบับแปลไม่มีคำที่สามารถเทียบเคียงได้ในด้านรูปแบบภาษา ทำให้ไม่สามารถแปลคำจากภาษาต้นฉบับนั้นได้ ประการที่สอง คือ การแปลไม่ได้ทางวัฒนธรรม เนื่องจากไม่สามารถหาคำแปลในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายตรงทางวัฒนธรรมกับภาษาต้นฉบับ ดังนั้นจึงใช้วิธีอธิบายเพิ่มเติม หรือทับศัพท์

ศุภวรรณ ทองวัน กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ตลกอเมริกันเป็นภาษาไทย 2555 มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นการวิจัยที่ใช้ทฤษฎีสโคโปส (Skopos Theory) กับกลวิธีการแปลที่อ้างอิงจากงานวิจัยของเบ็ญจรัตน์ วิทยาเทพ เรื่อง “การวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นภาษาไทย ” และการศึกษาการตั้งชื่อภาษาไทยของภาพยนตร์อเมริกันของธีรรัตน์ บุญกองแสน ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ตลกอเมริกันเป็นภาษาไทย พร้อมกับทำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อชื่อแปลภาษาไทยของภาพยนตร์ตลกอเมริกัน และสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถามแบบเชิงลึก ผลการวิจัยพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยตั้งชื่อใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิมมากที่สุด ซึ่งแตกต่างกับผลการสำรวจจากแบบสอบถามพบว่ากลวิธีการแปลแบบแปลตรงตัวทั้งข้อความและขยายความด้วยภาษาไทยเป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่ผู้ชมส่วนใหญ่สรุปว่าสามารถถ่ายทอดความหมาย สื่อสารใจความสำคัญของเรื่อง และกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นมากที่สุด

สิทธา พินิจภูวดล ได้อธิบายหลักการแปลชื่อเรื่องหรือการแปลชื่อภาพยนตร์ดังนี้ ผู้แปลต้องมีความพิถีพิถันในการเลือกใช้คำในการแปลชื่อเรื่องหรือการแปลชื่อภาพยนตร์ โดยมีแนวทางปฏิบัติทั้งหมด 4 แบบ

2.1 การไม่แปลชื่อต้นฉบับ แต่ใช้การทับศัพท์ชื่อเดิม ใช้กลวิธีการแปลเป็นภาษาไทยด้วยวิธีถ่ายทอดเสียง หรือทับศัพท์ เนื่องจากพิจารณาแล้วว่าชื่อเรื่องของต้นฉบับเป็นชื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

2.2 เมื่อชื่อต้นฉบับมีความเหมาะสม ถ่ายทอดเนื้อหาได้ครบถ้วน ผู้แปลจะเลือกใช้กลวิธีแปลตรงตัว เลือกใช้คำในภาษาไทยที่สามารถรักษาความหมายของต้นฉบับเดิมได้

2.3 การแปลบางส่วนดัดแปลงบางส่วน ถ้าชื่อต้นฉบับไม่มีความน่าดึงดูด ใช้ภาษาไม่สละสลวย และไม่สามารถสื่อความหมายได้เพียงพอผู้แปลจะเลือกใช้การแปลบางส่วนดัดแปลงบางส่วน

2.4 การตั้งชื่อใหม่ เมื่อชื่อต้นฉบับไม่สามารถสื่อสารเนื้อหาต่อผู้ชมได้ ผู้แปลต้องใช้กลวิธีการตั้งชื่อใหม่ โดยทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง เพื่อสรุปประเด็นและหาแก่นของเรื่อง

แนวคิดการแปลชื่อเรื่องของคริสเตียน นอร์ดเป็นการวิจัยของนอร์ดที่อ้างอิงถึงในทฤษฎีและหลักการแปลวรรณกรรม แสงอร่ามเรือง (2552 :132) กล่าวว่า “หน้าที่หลักที่มีอยู่ในชื่อเรื่องทุกชื่อ คือ หน้าที่ในการจำแนกหน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท และหน้าที่ในการเตะตาผู้อ่าน ส่วนหน้าที่เฉพาะกรณีของชื่อเรื่องซึ่งปรากฏในชื่อเรื่องบางชื่อหรือชื่อเรื่องบางชนิดเท่านั้น ไม่ต้องปรากฏทุกครั้งได้แก่ หน้าที่ในการบรรยายความ หน้าที่ในการแสดงท่าทีและหน้าที่ในการเรียกร้องใจ”

ทฤษฎี Skopos theory เป็นแนวคิดของนักภาษาศาสตร์ชาวเยอรมัน ฮันส์ เจ แฟร์เมียร์ (Hans J. Vermeer) เป็นทฤษฎีการแปลที่คำนึงถึงการยึดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแปลเป็นหลักตัวบทต้นฉบับเป็นข้อมูลที่มาจากวัฒนธรรมต้นทาง ดังนั้นจึงถือว่าการแปลเป็นการนำเสนอข้อมูลของวัฒนธรรมในต้นฉบับมายังวัฒนธรรมปลายทาง ผู้แปลจึงต้องประเมินว่าผู้รับสารปลายทางคือใคร จึงจะสามารถประเมินความสำคัญของตัวบทต้นฉบับก่อนทำการแปล ซึ่งผู้แปลต้องมีความรู้ด้านวัฒนธรรมปลายทาง และต้องรู้จักภาษาปลายทางด้วย

ผลการศึกษา (หรือ) ผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่าภาพยนตร์ไทยที่มีการแปลชื่อเป็นภาษาจีนทั้งหมด 86 เรื่อง มีกลวิธีการแปลชื่อแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. กลวิธีการทับศัพท์จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.33 2. กลวิธีการแปลความหมายจำนวน 34 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 39.53 3. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่จำนวน 50 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.14

1. กลวิธีการทับศัพท์ เป็นกลวิธีที่ผู้แปลนำเสียงในภาษาจีนทับศัพท์ชื่อภาพยนตร์ จากการวิจัยพบว่า มีกลวิธีการแปลที่ทับศัพท์แบบนี้ 2 วิธี คือ 1.1 การทับศัพท์ทั้งหมด มีการเสริมข้อความภาษาจีน มีจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50 1.2 การทับศัพท์บางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วนมีจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50 กลวิธีแบบนี้ไม่เป็นที่นิยมในการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาจีน เนื่องจากอาจไม่สามารถสื่อความหมาย และเนื้อหาของภาพยนตร์ได้ชัดเจน และถ้าเป็นชื่อบุคคลที่ไม่มีชื่อเสียง อาจทำให้ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมชาวจีนได้

1.1 การทับศัพท์ทั้งหมด มีการเสริมข้อความภาษาจีน เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แบบการนำเสียงในภาษาจีนทับศัพท์ชื่อภาพยนตร์ และมีการเติมคำภาษาจีนบางส่วน ผู้แปลเลือกวิธีแปลแบบนี้ เนื่องจากชื่อของภาพยนตร์ไทยมาจากชื่อตัวละครในเรื่องที่สามารถถ่ายทอดเป็นเสียงภาษาจีนที่ออกเสียงได้ง่าย

กลวิธีที่ 1.1	การทับศัพท์ทั้งหมด มีการเสริมข้อความภาษาจีน		
ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2012	ปัญญา เรณู 2	《班亚和蕾雨 2》

ตัวอย่างที่ 1

ปัญญา เรณู 2 เป็นภาพยนตร์แนวตลก สะท้อนเรื่องราวของเด็กชนบทแถบอีสาน ชื่อปัญญา กับ เรณู เป็นชื่อตัวละครเอกในเรื่อง ผู้แปลใช้กลวิธีการทับศัพท์ทั้งข้อความ มีการเสริมข้อความภาษาจีน โดยมีวิธีการทับศัพท์ ดังนี้ ปัญญา พยางค์แรกของชื่อนี้ คือ ปัญ เทียบเสียงเป็น ban ซึ่งเป็นการผสมเสียงพยัญชนะ b กับเสียงสระ an และเทียบวรรณยุกต์เสียงสามัญ เป็นวรรณยุกต์เสียงหนึ่ง “一” เมื่อนำมารวมกันอ่านว่า bān (班) พยางค์ที่สองของชื่อนี้ คือ ญา เทียบเสียงเป็น ya ในภาษาจีนเมื่อข้างหน้าสระ ia ไม่มีพยัญชนะต้น จะเปลี่ยนรูปเป็น y และเทียบวรรณยุกต์เสียงสามัญ เป็นวรรณยุกต์เสียงสี่ “四” เมื่อนำมารวมกันอ่านว่า yà (亚) ส่วน เรณู พยางค์แรกของชื่อนี้ คือ เร มีการเทียบเสียงเป็น lei ซึ่งเป็นการผสมเสียงพยัญชนะ l กับเสียงสระ ei และเทียบวรรณยุกต์เสียงสามัญ เป็นวรรณยุกต์เสียงสาม “三” เมื่อนำมารวมกันอ่านว่า lěi (蕾) พยางค์ที่สองของชื่อนี้ คือ ฦ เทียบเสียงเป็น yu ซึ่งเกิดจากเสียง ü ในภาษาจีนเมื่อข้างหน้าสระ ü ไม่มีพยัญชนะต้น จะใส่ y และเทียบวรรณยุกต์เสียงสามัญ เป็นวรรณยุกต์เสียงสาม “三” ในภาษาจีน เมื่อนำมารวมกันอ่านว่า yǔ (雨) นอกจากนี้ยังมีการเติมคำว่า 和 hé หมายถึง และ กับ (เจียรชัย เสี่ยมวรเมธ ,2552:414) เพื่อให้ผู้ชมไม่เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นชื่อคนคนเดียว และคงเลข 2 ไว้ เพื่อบอกให้รู้ว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาค 2 จึงได้ชื่อภาพยนตร์ที่มาจากวิธีการทับศัพท์แบบนี้ว่า《班亚和蕾雨 2》(Bānyà hé Lěiyǔ 2)

1.2 การทับศัพท์บางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แบบการนำเสียงในภาษาจีนทับศัพท์ชื่อภาพยนตร์ โดยมีการเปลี่ยนคำหรือข้อความบางส่วน เนื่องจากชื่อของภาพยนตร์ไทยมาจากชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดี ผู้แปลจึงเลือกทับศัพท์บางส่วนและเปลี่ยนข้อความบางส่วนเพื่อให้ชื่อเรื่องมีความน่าสนใจและสร้างจุดขายได้มากกว่าชื่อภาพยนตร์ต้นฉบับ

กลวิธีที่ 1.2	การทับศัพท์บางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน		
ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2009	หนีตามกาลิเลโอ	《亲爱的伽利略》

ตัวอย่างที่ 1

หนีตามกาลิเลโอ เป็นภาพยนตร์แนวโรแมนติก เป็นเรื่องราวหนุ่มกับเชอร์ซึ่งเป็นเพื่อนรักกันเมื่อทั้งสองประสบกับปัญหาในชีวิต จึงตกลงหนีไปเที่ยวลอนดอน ปารีส เวนิส และทอเอนปีซ่า ทั้งสองตัดสินใจใช้ชีวิตที่ดินแดนบ้านเกิดของกาลิเลโอ ผู้กำกับผูกเรื่องให้เกี่ยวกับกาลิเลโอ โดยนำทฤษฎีการตกลงพื้นพร้อมกันและแนวคิดของกาลิเลโอที่ว่าโลกไม่ใช่ศูนย์กลางของจักรวาลมาผูกกับเรื่อง หลังจากทั้งสองผ่านเหตุการณ์ต่างๆ มากมายในต่างประเทศ และได้เรียนรู้ว่าตัวเองไม่ใช่ศูนย์กลางของทุกอย่าง ซึ่งมันสอดคล้องกับโลกไม่ใช่ศูนย์กลางของจักรวาล ผู้แปลใช้การทับศัพท์บางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน เนื่องจากกาลิเลโอเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงทั่วโลก ดังนั้นในภาษาจีนจึงมีการถอดเสียงชื่อของกาลิเลโอ กาลิเลโอ เป็นภาษาจีนว่า 伽利略 • 伽利雷 Jiālìlùè • Jiālìléléi ผู้แปลจึงนำชื่อ 伽利略 Jiālìlùè มาตั้งชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ นอกจากนี้ยังเปลี่ยนคำว่า หนีตาม เป็นคำภาษาจีนว่า 亲爱的 qīn' ài หมายถึง ที่รัก (เจียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:875) ตำแหน่งของส่วนขยายในภาษาจีนอยู่หน้าคำนามหลัก ดังนั้นผู้แปลจึงนำคำ 亲爱的 qīn' ài มาวางขยายหน้าชื่อ 伽利略 Jiālìlùè จึงได้ชื่อภาพยนตร์ที่มาจากวิธีการทับศัพท์แบบนี้ว่า 《亲爱的伽利略》 ทำให้ชื่อภาพยนตร์มีภาษาที่สละสลวย ผู้ชมสามารถเข้าใจว่าเป็นภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับความรัก และกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นมากกว่าชื่อต้นฉบับภาษาไทย

2. กลวิธีการแปลความหมาย เป็นกลวิธีการแปลความหมายจากชื่อเดิมในภาพยนตร์ไทยแบบตรงความหมาย หรือเป็นการแปลถอดความหมายโดยนำคำในภาษาจีนที่มีความหมายตรงหรือใกล้เคียงกับความหมายเดิมแต่สื่อสารความหมายได้น่าสนใจกว่า จากการวิจัยพบว่าการแปลด้วยกลวิธีแบบนี้ทั้งหมด 3 วิธี ได้แก่ 2.1 การแปลทั้งข้อความ และไม่มีการเสริมความภาษาจีน จำนวน 18 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 52.94 2.2 การแปลบางส่วน ละข้อความบางส่วนจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 23.53 2.3 การแปลบางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน จำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 23.53

2.1 การแปลทั้งข้อความ และไม่มีการเสริมความภาษาจีนเป็นการแปลความหมายจากชื่อภาพยนตร์ไทยต้นฉบับทั้งข้อความ เนื่องจากในภาษาจีนมีคำที่มีความหมายตรงหรือใกล้เคียงกับคำในภาษาไทย เมื่อแปลเป็นภาษาจีนแล้ว สามารถสื่อความหมายได้ครบถ้วน จึงไม่มีการเสริมข้อความภาษาจีน

กลวิธีที่ 2.1 การแปลทั้งข้อความ และไม่มีเสริมความภาษาจีน			
ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2003	สังหรณ์	《预兆》
2	2006	รักจัง	《真爱》
3	2007	แฮปปี้เบิร์ธเดย์	《生日快乐》
4	2008	กอด	《拥抱》
5	2009	นางไม้	《树妖》
6	2009	ม.3 ปี 4 เรารักนาย	《初三大四我爱你》
7	2009	สวยขามูไร	《美女武士》
8	2009	เพื่อนร่วมห้องต้องแอบรัก	《暧昧同室》
9	2009	ฝันโคตรโคตร	《长梦不醒》
10	2010	บ๊วกบอย	《大男孩》
11	2010	ชั่วฟ้าดินสลาย	《永恒》
12	2011	เพื่อนไม่แก่	《朋友不老》
13	2011	30 โสด on sale	《30+单身贩售》
14	2012	Home ความรัก ความสุข ความทรงจำ	《家:爱 幸福 记忆》
15	2014	หากว่ายย้อนเวลากลับไปได้	《如果时间能够倒转》
16	2014	ตีสาม	《凌晨三点》
17	2014	ความลับนางมารร้าย	《魔女的秘密》
18	2014	ไอพาย...แต่ถึงก็...เลิฟยู	《我很好,谢谢.我爱你》

ตัวอย่างที่ 1

แฮปปี้เบิร์ธเดย์ เป็นภาพยนตร์ไทยแนวโรแมนติก ภาพยนตร์เรื่องนี้สะท้อนเรื่องราวความรักของเต็นช่างภาพหนุ่มประจำนิตยสารท่องเที่ยวฉบับหนึ่งกับเอกไคด์สาว ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลทั้งข้อความและไม่มีเสริมความภาษาจีน คำว่า 生日 shēngrì (เสียงชย เอี่ยมวรเมธ, 2552:973) แปลว่าวันเกิด หรือเบิร์ธเดย์ 快乐 kuàilè แปลว่า มีความสุข หรือ แฮปปี้ (เสียงชย เอี่ยมวรเมธ, 2552:609) ผู้แปลจึงนำคำเหล่านี้มาตั้งชื่อภาพยนตร์ว่า 《生日快乐》 ซึ่งตรงกับความหมายของชื่อภาพยนตร์ไทยที่ใช้วิธีการตั้งชื่อแบบทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และสามารถสื่อถึงเนื้อหาของเรื่องที่เกิดขึ้นต้องเกี่ยวข้องกับวันเกิดของตัวละครเอกในเรื่อง จึงไม่ต้องเสริมความภาษาจีน

ตัวอย่างที่ 2

ความลับนางมารร้าย เป็นภาพยนตร์แนวตลกโรแมนติก ตัวเอกของเรื่องชื่อบูซา ขึ้นชื่อว่าเป็น นางมารร้ายตัวแม่ ใช้จิตมารยาหญิงชั้นเทพ ทำให้ผู้ชายหลงรัก ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลทั้งข้อความ และไม่มี การเสริมความภาษาจีน คำว่า 秘密 mìmì หมายถึง ลับ (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:734) และ 魔 mó หมายถึง ผี ภูตผีปีศาจ (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:752) ดังนั้น 魔女 mó nǚ จึงแปลว่า นางมาร หรือ นางปีศาจผู้แปลจึงนำคำเหล่านี้มาตั้งชื่อภาพยนตร์ว่า 《魔女的秘密》 ซึ่งตรงกับ ความหมายของชื่อ ภาพยนตร์ในภาษาไทย และสามารถสื่อถึงเนื้อหาของเรื่องเกี่ยวกับความลับของตัวละครเอกฝ่ายหญิง ซึ่งเป็นตัวละครที่มีบุคลิกเปรี้ยว แสบ ร้าย แตกต่างจากนางเอกตามขนบเดิม จึงไม่ต้องเสริมความภาษาจีน

2.2 การแปลบางส่วน ละข้อความบางส่วน เป็นการแปลความหมายจากชื่อภาพยนตร์ไทย ต้นฉบับบางส่วน เนื่องจากชื่อเดิมมีคำที่ไม่สามารถหาคำมาแทนได้ หรือข้อความเสริมที่ยาวเกินไป จึงละคำหรือข้อความที่ไม่จำเป็นออก เพื่อให้เกิดความกระชับ และง่ายต่อการจดจำ

กลวิธีที่ 2.2			
การแปลบางส่วน ละข้อความบางส่วน			
ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2006	ซีซั่นส์เชนจ์ เพราะอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย	《季节变幻》
2	2010	ตุ๊กกี้ เจ้าหญิงขายกบ	《青蛙公主》
3	2010	บ้านฉัน...ตลกไว้ก่อน (พ่อสอนไว้)	《我家乐翻天》
4	2011	ชิปหาย	《微芯片》
5	2011	เลิฟ จูลินทรีย์ รักมันใหญ่มาก	《爱很大》
6	2013	ฮาซิมะ โปรเจกต์ ไม่เชื่อ ต้องลบหลู่	《端岛计划》
7	2015	ซิงเกิลเลดี เพราะเคยมีแฟน	《单身女士》
8	2016	แฟนเคย แฟนกันแค่วันเดียว	《相爱一天》

ตัวอย่างที่ 1

ซิงเกิลเลดี เพราะเคยมีแฟน เป็นภาพยนตร์แนวโรแมนติก เรื่องราวของไบรท์ บล็อกเกอร์สาวโสด ที่สามารถใช้ชีวิตอยู่คนเดียวได้โดยไม่ต้องมีความรัก เมื่อผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลบางส่วน ละข้อความบางส่วน จึงตั้งชื่อภาพยนตร์ว่า 《单身女士》 คำว่า 单身 dānshēn หมายถึง ตัวคนเดียว อยู่คนเดียว (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:203) 女士 nǚshì หมายถึง คำที่ใช้เรียกผู้หญิง (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ ,2552:993) ซึ่งตรงกับชื่อเรื่องภาพยนตร์ไทยที่ตั้งชื่อโดยใช้การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ ซิงเกิลเลดี และสามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจว่าเป็นเรื่องราวของชีวิตสาวโสดได้ดีกว่าจึงไม่มีความจำเป็นต้องแปลข้อความ “เพราะเคยมีแฟน” เพื่อขยายความอีก

ตัวอย่างที่ 2

ชิปหาย เป็นภาพยนตร์แนวตลก-แอ็คชั่น คำว่า ชิป หมายถึง วงจรรวม การตั้งชื่อเรื่องนี้จึงใจเล่นคำให้พ้องเสียงกับคำว่า ฉิบหาย เนื่องจากเมื่อตัวเอกของเรื่องเจอชิป และทำชิปหาย ทำให้เขาและเพื่อนเกิดความวุ่นวายในชีวิตรวด ต้องหนีเอาตัวรอดจากการถูกตามล่าจากนักฆ่า คำว่า ฉิบหาย แปลว่า สูญหมด ปณิ (ราชบัณฑิต, 2554:337) ใช้เป็นคำคำ หรือแข่งให้ย่อยยับปณิ เมื่อผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลบางส่วน ละข้อความบางส่วน เนื่องจากภาษาจีนไม่สามารถเล่นคำที่สื่อความหมายใกล้เคียงกับความหมายของชื่อภาพยนตร์ไทย จึงตั้งชื่อภาพยนตร์ว่า 《微芯片》 wēixīnpìàn ซึ่งมีความหมายว่า ไมโครชิป หรือชิป แต่ละคำว่า หาย การแปลแบบนี้ทำให้ชื่อเรื่องสื่อถึงเนื้อหาของเรื่องไม่ชัดเจนและไม่น่าสนใจเท่ากับชื่อเรื่องภาษาไทย

กลวิธีที่ 2.3 การแปลบางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน เป็นการแปลความหมายจากชื่อภาพยนตร์ไทยต้นฉบับบางส่วน และเปลี่ยนข้อความบางส่วน เนื่องจากไม่สามารถหาคำในภาษาจีนมาแทนความหมายได้ตรงกับชื่อภาพยนตร์ไทยต้นฉบับ หรือชื่อภาพยนตร์ไทยต้นฉบับไม่สามารถสื่อถึงเนื้อเรื่องได้ชัดเจน ผู้แปลจึงเลือกการแปลบางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน

กลวิธีที่ 2.3 การแปลบางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน			
ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2006	เด็กหอ	《鬼宿舍》
2	2006	โบอาญักษ์	《巨蟒惊魂》
3	2006	หมานคร	《大狗民》
4	2008	คนไฟลุก	《自燃》
5	2009	รถไฟฟ้ามหานคร	《曼谷轻轨恋曲》
6	2010	ชิงหมาเถิด	《盗狗小队》
7	2011	บางคนแคร์ แคร์บางคน	《在乎你 在乎我》
8	2014	โหดผีโอเวอร์โหด	《加班遇到鬼》

ตัวอย่างที่ 1

ชิงหมาเถิด เป็นภาพยนตร์ไทยแนวตลกแอ็คชั่นเสียดสีสังคม เรื่องราวเกิดจากเบงค์กับเพื่อนอีก 2 คนที่ไม่พอใจความคิดของคนในประเทศส่วนใหญ่ที่ให้ความสำคัญกับหมาหิมะมากเกินไป พวกเขาจึงหาทางขโมยหมาหิมะ ทำให้ถูกนักฆ่าตามล่า เมื่อเพื่อนในกลุ่มตายไปสองคน เบงค์จึงต้องเอาหมากลับไปคืน ผู้แปลเลือกการแปลบางส่วน จึงตั้งชื่อภาพยนตร์ว่า 《盗狗小队》 คำว่า 小队 xiǎoduì หมายถึง หมู่หนึ่งหน่วยหนึ่ง (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:1217) 盗 dào หมายถึง ขโมย (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:214) 狗 gǒu (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:357) หมายถึง สุนัข ถึงแม้ว่าชื่อเรื่องแปลไม่ตรงกับชื่อภาษาไทยทั้งหมด เนื่องจากมีการเปลี่ยนข้อความบางส่วน แต่สามารถสื่อถึงเนื้อหาของภาพยนตร์ว่าเป็นเรื่องราวของกลุ่มคนที่ขโมยสุนัข และดึงดูดให้ผู้ชมอยากทราบสาเหตุใดจึงต้องเกิดการขโมยสุนัข

ตัวอย่างที่ 2

โบอานงูยักซ์เป็นภาพยนตร์แนวผจญภัยระทึกขวัญ เรื่องราวเกิดขึ้นเมื่อพนา ชายหนุ่มที่หลงใหลการถ่ายภาพ เขาโดนสัตว์ลึกลับลากไปกิน เมื่อทราบข่าวการหายตัวไปของเขา กลุ่มเพื่อนของเขาจึงตัดสินใจเดินทางเข้าไปตามหาพนาในป่า โดยที่พวกเขาไม่รู้ว่ามีงูยักซ์อาศัยอยู่ในถ้ำนั้น และค่อยๆ กลืนกินพวกเขาทีละคน พวกเขาที่รอดจากการถูกเขมือบจึงต้องเผชิญหน้าสู้กับงูยักซ์ตัวนี้ เพื่อเอาชีวิตรอด ผู้แปลเลือกการแปลบางส่วนเปลี่ยนข้อความบางส่วน จึงตั้งชื่อภาพยนตร์ว่า《巨蟒惊魂》คำว่า 巨 jù หมายถึง ใหญ่ มากมาย มหาศาล(เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:566) 蟒 m ǎ ng หมายถึง งูเหลือม (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:717) ผู้แปลจึงแปล งูยักซ์ ว่า 巨蟒 และตัดคำว่า โบอา เปลี่ยนเป็น 惊魂 jīnghún หมายถึงสะพรึงกลัว (中国社会科学院语言研究所词典编辑室,2005:719) ซึ่งเป็นการแปลโดยเลือกใช้คำที่ทำให้ผู้ชมเห็นภาพความน่ากลัวของงูยักซ์ตัวนี้ชัดเจนขึ้นกว่าชื่อภาษาไทย

3. กลวิธีการตั้งชื่อใหม่ เป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปลเลือกตั้งชื่อภาพยนตร์ใหม่แทนการทับศัพท์ภาษาจีน โดยไม่เลือกแปลความหมายตรงตัวหรือถอดความหมายเนื่องจากไม่มีคำแปลที่ตรงกับความหมายในชื่อเดิม หรือมีคำเฉพาะในภาษาจีนที่สามารถนำมาแทนที่ชื่อภาพยนตร์ต้นฉบับได้ดีกว่าการแปลความหมายและทำให้ผู้ชมชาวจีนเข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์ได้ชัดเจนหรือกระตุ้นความสนใจของผู้ชมได้มากขึ้น กลวิธีแบบนี้มีการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาจีนทั้งหมด 4 วิธี ได้แก่ 3.1 การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิมจำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 34 3.2 การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม และเสริมข้อความภาษาจีนจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2 3.3 การตั้งชื่อใหม่โดยอิงกับแก่นเรื่อง และไม่ยึดติดกับคำเดิมจำนวน 24 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 48 3.4 การตั้งชื่อใหม่โดยยึดคุณลักษณะของตัวละครเป็นหลักจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16

3.1 การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม เป็นการเลือกการตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่สามารถสื่อความหมายใกล้เคียงกับชื่อภาพยนตร์ต้นฉบับ แต่ไม่ได้เป็นการแปลตรงตัว

ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2001	แม่เบีย	《蛇女》
2	2004	ซัดเตอร์กตวิญญาน	《鬼影》
3	2005	รับน้องสยองขวัญ	《夺命开学礼》
4	2005	มหาลัยเหมืองแร่	《锡矿山》
5	2006	ลูกตลกตกไม้ไกลต้น	《调皮蛋》
6	2006	โหน่งเท่งนักเลงกู	《金山匪帮》
7	2007	วิญญาน โลก คนตาย	《尸魂落魄》
8	2008	โปรแกรมหน้า วิญญานอาฆาต	《厉鬼将映》
9	2008	หนุมานคลุกฝุ่น	《白猴子战士》

กลวิธีที่ 3.1	การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม		
ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
10	2009	ความจำสั้น แต่รักฉันทยาว	《爱久弥新》
11	2009	สี่แพร่ง	《鬼4虐》
12	2012	สิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่ารัก	《初恋这件小事》
13	2012	มิ่งกุ เพื่อนกันจนวันตาย	《友情岁月》
14	2014	สมิงพลานล่าพลาน	《虎神》
15	2016	20 ใหม่ ยูเทิร์นวัย หัวใจรีเทิร์น	《突然20岁》
16	2016	พรจากฟ้า	《天赐的礼物》
17	2017	ฉลาดเกมส์โกง	《天才枪手》

ตัวอย่างที่ 1

มิ่งกุ เพื่อนกันจนวันตาย ภาพยนตร์สะท้อนชีวิตวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ถือว่าเพื่อนมีความหมายมากที่สุด 'กัน' กับ 'สอง' ได้เรียนรู้ชีวิตวัยรุ่นที่มักยกพวกตีกัน ได้มีการลองชีวิตผิดๆ คุกๆ ทำให้เข้าใจความหมายของคำว่า มิตรภาพจากเพื่อน ผู้แปลเลือกใช้วิธีการตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม เพื่อให้ชื่อเรื่อง มีความกระชับ มีความหมายกินใจกว่า จดจำได้ง่าย จึงตั้งชื่อภาพยนตร์เป็นภาษาจีนว่า 《友情岁月》 โดยผู้แปลเลือกคำในภาษาจีนที่ผู้ชมชาวจีนรู้จักเป็นอย่างดี คำว่า 友情 yǒuqíng หมายถึง มิตรภาพ (เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:1365) ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า เพื่อน 岁月 suìyuè หมายถึง วันเวลา (เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:1049) ซึ่งสามารถสื่อให้เห็นถึง ช่วงเวลาแห่งมิตรภาพที่เราพร้อมทุกซ່ว่มสุขกัน ถ้าแปลตรงตัวตามชื่อ ภาพยนตร์ต้นฉบับจะทำให้ภาษาไม่สละสลวย เยิ่นเย้อ

ตัวอย่างที่ 2

ฉลาดเกมส์โกง ภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับเรื่องราวของลินเด็กฉลาดที่ใช้ความสามารถพิเศษทางการเรียน ในทางที่ผิด ลินคิดวิธีการโกงข้อสอบ จนทำให้มีรายได้มหาศาล ฉลาดแกมโกง เป็นสำนวนที่คนไทยนิยมใช้ เปรียบเทียบกับคนที่มีความเฉลียวฉลาด แต่ใช้ความฉลาดในทางที่ไม่ถูกต้อง ใช้ในทางคดโกงหลอกลวง ผู้แปลเลือกใช้วิธีการตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิมจึงตั้งชื่อภาพยนตร์เป็นภาษาจีนว่า 《天才枪手》 ในภาษาจีนมีคำว่า 天才 tiāncái แปลว่า ผู้ที่มีพรสวรรค์ (เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:1078) ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ฉลาดในภาษาไทย คำว่า 枪手 qiǎngshǒu ซึ่งแปลว่า เข้าสอบแทนคนอื่น (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 1998:1016) เนื่องจากทั้งสองคำนี้เป็นคำที่ผู้ชมรู้จักและเข้าใจความหมายเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกคำนี้ในการตั้งชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่งสามารถทำให้ผู้ชมชาว

จีนเข้าใจว่าเป็นเรื่องราวของเด็กฉลาดที่ทำการโกงข้อสอบ และเกิดความสนใจอยากชม ถ้าแปลทับศัพท์หรือแปลความตรงตัวจะไม่ดึงดูดความสนใจ และไม่สามารถสื่อความหมายของเนื้อหาได้ชัดเจน

3.2 การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม และเสริมข้อความภาษาจีน เป็นการตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่สามารถสื่อความหมายใกล้เคียงกับชื่อภาพยนตร์ต้นฉบับบางส่วน แต่ไม่ได้เป็นการแปลตรงตัว และมีการเสริมข้อความภาษาจีน เนื่องจากชื่อเดิมสื่อความหมายไม่ชัดเจน จึงต้องเสริมข้อความเพื่อให้ชื่อเรื่องเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

กลวิธีที่ 3.2	การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม และเสริมข้อความภาษาจีน		
ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2018	9 ศาสตรา	《暹罗决：九神战甲》

ตัวอย่างที่ 1

9 ศาสตราเป็นภาพยนตร์แอนิเมชันแนวแอ็กชัน เรื่องราวการผจญภัยของอ๊อด เด็กหนุ่มที่ถูกชะตา กำหนดให้เป็นผู้มาช่วยกอบกู้อาณาจักรรามเทพนคร ให้รอดพ้นจากอำนาจของเทหักษ์ชาซึ่งเป็นเจ้าแห่งยักษ์ อ๊อดกับเพื่อนๆได้รับภารกิจอันยิ่งใหญ่ คือ การนำสุดยอดศาสตราวุธ 9 ศาสตราไปมอบให้องค์ชายรัชทายาท เพื่อใช้กอบกู้อาณาจักรรามเทพนคร ผู้แปลใช้กลวิธีการตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม และเสริมข้อความ ภาษาไทย โดยตั้งชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า 《暹罗决：九神战甲》 คำว่า 九 jiǔ หมายถึง เลข 9 (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:557) 神 shén หมายถึง เทพเจ้า เหมือนเทพเจ้า ลีกลับ (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ ,2552:966) 战 zhàn หมายถึง สงคราม การสู้รบ (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:1425) 甲 jiǎ หมายถึง เกราะ (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:496) 战甲 zhànjiǎ เสื้อเกราะนักรบ เมื่อนำมาตั้งชื่อเป็น 九神战甲 jiǔ shén zhànjiǎ หมายถึง เกราะนักรบที่มีพลังลึกลับ 9 อย่าง เมื่อเสริมข้อความ 暹罗决战 Xiānlúo juézhàn สามารถสื่อความหมายให้ผู้ชมชาวจีนเข้าใจมากยิ่งขึ้นว่าเป็นภาพยนตร์แนวแอ็กชันของไทย เนื่องจาก 暹罗 Xiānlúo หมายถึง สยาม คือ ชื่อเรียกประเทศไทยในสมัยโบราณ 决 jué หมายถึง ตัดสิน รอบสุดท้าย คำว่า 决战 juézhàn หมายถึง สงครามขั้นเด็ดขาด (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:571) 暹罗决战 Xiānlúo juézhàn สามารถแปลได้ว่า คี๊กสงครามแห่งกรุงสยาม การเสริมข้อความนี้ทำให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

3.3 การตั้งชื่อใหม่โดยอิงกับแก่นเรื่อง และไม่ยึดติดกับคำเดิม เป็นการเลือกการตั้งชื่อใหม่ โดยอิงกับแก่นเรื่อง ชื่อที่ตั้งใหม่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชื่อภาพยนตร์ไทยต้นฉบับ เนื่องจากชื่อเดิมมีคำที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน

กลวิธีที่ 3.3 การตั้งชื่อใหม่โดยอิงกับแก่นเรื่อง และไม่ยึดติดกับคำเดิม			
ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2002	15 คำเดือน 11	《湄公河满月祭》
2	2005	คนระลึกชาติ	《生死轮回的离奇人生》
3	2006	ม.8	《麻辣女教师》
4	2006	เดอะกิก	《追爱高手》
5	2006	ไทยลับ	《泰国大盗》
6	2006	ข้าวเหนียวหมูปั่น	《再见流浪犬》
7	2007	โอบปาติก - เกิดอมตะ	《神探·人兽·机关枪》
8	2008	หนึ่งใจเดียวกัน	《奇迹发生的地方》
9	2008	ฝัน หวาน อาย จูบ	《爱4狂潮》
10	2009	สามพันโบก	《避难会》
11	2009	สามชุก	《我的老师》
12	2009	บุปผาราตรี	《变鬼2》
13	2009	32 ธันวาคม	《恋爱相对论》
14	2009	รักที่รอคอย	《十月奏鸣曲》
15	2010	แฟนใหม่	《新怨缠身》
16	2010	สุดเขตสเลดเปิด	《恋爱超男女》
17	2010	เราสองสามคน	《听起来不错》
18	2010	กวน มิน โฮ	《你好, 陌生人》
19	2011	ใหม่กะหม่า	《憨夫争夺战》
20	2011	ลัดดาแลนด์	《阴地》
21	2011	ซึก ซี้ด ห่วยขั้นเทพ	《音为爱》
22	2011	อุโมงค์ผาเมือง	《鬼门关》
23	2012	คืนวันเสาร์ถึงเช้าวันจันทร์	《三天两夜》
24	2015	โอเค เบตง	《滚入红尘》

ตัวอย่างที่ 1

ลัดดาแลนด์ ผู้แปลภาพยนตร์เรื่องนี้เลือกการตั้งชื่อใหม่โดยอิงกับแก่นเรื่อง และไม่ยึดติดกับคำเดิม ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นแนวสยองขวัญ เชื่อกันว่าหมู่บ้านลัดดาแลนด์เป็นดินแดนผีที่ดุที่สุดในเชียงใหม่ เป็นสถานที่ที่เคยมีการฆาตกรรมอย่างโหดเหี้ยม ผู้แปลใช้กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยอิงกับแก่นเรื่อง และไม่ยึดติดกับคำเดิมจึงตั้งชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาษาจีนว่า 《阴地》 คำว่า 阴地 yīndì หมายถึง สถานที่ที่แสงสว่างส่องไม่ถึง 阴 yīn (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:1337) หมายถึง เมืองนรก หรือเมืองผี (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552:1337) ตามหลักการของวิทยาทานตามศาสตร์ฮวงจุ้ยของจีนเชื่อว่า แสงสว่างเป็นพลังหยาง ส่วนบริเวณที่

แสงสว่างส่องไม่ถึงหรือมืดมิด จะมีความเป็นหยิน 阴 yīn สูง และถือว่าวิญญาณเป็นพลังงานหยิน ดังนั้นจึงเข้ากับบริบทในสังคมจีน ถ้าผู้แปลเลือกวิธีการแปลแบบทับศัพท์จะทำให้ผู้ชมชาวจีนไม่เข้าใจว่าเป็นภาพยนตร์ประเภทหนังผีสยองขวัญ

ตัวอย่างที่ 2

15 คำเดือน 11 เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อสะท้อนความเชื่อของชาวบ้านแถบอีสาน ที่เชื่อว่าบริเวณแม่น้ำโขงเป็นที่อยู่ของพญานาค เมื่อถึงวันออกพรรษาซึ่งตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี จะมีปรากฏการณ์ลูกไฟที่พวยพุ่งขึ้นจากลำน้ำโขงบริเวณจังหวัดหนองคาย ชาวบ้านแถบนั้นต่างเชื่อกันว่าเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จขึ้นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์โปรดพระมารดาจนครบ 1 พรรษา (3 เดือน) จะเสด็จกลับโลกมนุษย์ (ชาฎก เกลี้ยงพิบูลย์, 2540: 30) เมื่อพญานาคทราบข่าวการเสด็จกลับมาสู่โลกมนุษย์ของพระพุทธเจ้า จึงได้จุดบั้งไฟถวายเป็นพุทธบูชา ดังนั้นจึงเรียกลูกไฟที่พวยพุ่งขึ้นบริเวณลำแม่น้ำโขงว่า บั้งไฟพญานาค เนื่องจากภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องราวความเชื่อของคนไทย 15 คำเดือน 11 เป็นวิธีการเรียกตามปฏิทินจันทรคติแบบไทย ซึ่งไม่มีในวัฒนธรรมจีน ถ้าแปลโดยวิธีทับศัพท์จะทำให้ผู้ชมชาวจีนไม่เข้าใจเนื้อหาของเรื่อง และไม่สามารถดึงดูดความสนใจได้ ดังนั้นผู้แปลใช้กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยอิงกับแก่นเรื่อง และไม่ยึดติดกับคำเดิม จึงตั้งชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาษาจีนว่า 《湄公河满月祭》 โดยอิงกับแก่นเรื่องซึ่งเป็นเรื่องราวของบั้งไฟพญานาคที่เกิดขึ้นบริเวณแม่น้ำโขงในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี คำว่า 湄公河 Méigōng Hé หมายถึง แม่น้ำโขง 满月 mǎnyuè หมายถึง พระจันทร์เต็มดวง (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552: 714) 祭 jì หมายถึง การเซ่นไหว้ การบวงสรวง (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2552: 490) กลวิธีการแปลแบบนี้สามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์ได้เป็นอย่างดีว่าเป็นพิธีบวงสรวงที่เกิดขึ้นบริเวณแม่น้ำโขงในคืนพระจันทร์เต็มดวง

3.4 การตั้งชื่อใหม่ โดยยึดคุณลักษณะของตัวละครเป็นหลัก เป็นการเลือกการตั้งชื่อใหม่ โดยใช้วิธียึดบุคลิกและพฤติกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอก การประกอบอาชีพ ชื่อที่ตั้งใหม่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชื่อภาพยนตร์ไทยต้นฉบับ

ลำดับ	ปี	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาจีน
1	2004	แจ๋ว	《特务阿姐》
2	2004	ทวิภพ	《暹罗玫瑰》
3	2007	ไชยา	《无敌拳王》
4	2008	เอ็กซ์แมน แฟนพันธุ์เอ็กซ์	《女干探》
5	2011	พุ่มพวง	《月亮歌女》
6	2011	จ๊กกะแหล่น	《寻衅女孩》
7	2012	คน-โลก-จิต	《畸变》
8	2013	พี่มากพระโขนง	《鬼夫》

ตัวอย่างที่ 1

จ๊กกะเหล่านเป็นภาพยนตร์ไทยแนวแอ็คชั่นตลกขบขัน จ๊กกะเหล่านกับเพื่อน ไปรับจ้างส่งของเถื่อนให้พวกมาเฟียขาโหด ทำให้เกิดเรื่องราวใหญ่โต คำว่าจ๊กกะเหล่าน เป็นพื้นบ้านที่ชาวบ้านแถบนั้น เป็นคำเรียกเด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ หน้าตาน่ารัก มีนิสัยแสบๆ ซนๆ ซึ่งตรงกับบุคลิกลักษณะของตัวละครหลักในเรื่อง และเป็นที่มาของชื่อเรื่องภาพยนตร์นี้ ผู้แปลใช้กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยยึดคุณลักษณะของตัวละครเป็นหลัก ดังนั้นจึงตั้งชื่อภาพยนตร์ว่า 《寻衅女孩》 คำว่า 寻衅 xúnxìn หมายถึง เจตนาหาเรื่อง(เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:1270) 女 nǚ หมายถึง ผู้หญิง (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:793) 孩 hái หมายถึง เด็ก (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:396) ดังนั้นคำว่า 女孩 nǚhái หมายถึง เด็กผู้หญิงวิธีการแปลแบบนี้สามารถทำให้ผู้ชมชาวไทยเข้าใจว่าเป็นภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวของเด็กผู้หญิงที่มีนิสัยแสบๆ ซนๆ ขอบก้อเรื่องวุ่นวาย

ตัวอย่างที่ 2

พี่มากพระโขนง เป็นภาพยนตร์ตลก-สยองขวัญ เรื่องราวความรักของนางนากที่มีต่อมาก แม้ตายไปแล้ว แต่ไม่สามารถตัดใจจากสามีได้ จึงกลายเป็นวิญญาณเฝ้ารอวันที่สามีกลับมา และโกรธถ้ามีคนอื่นขัดขวางการอยู่ร่วมกันของนางนากกับมาก นางนากจึงอาละวาดหลอกทุกคน เพื่อไม่ให้ใครบอกความจริงกับสามีนางว่านางได้ตายไปแล้ว จนในที่สุดมากรู้ความจริงว่านากเป็นผีจึงหนีไป แต่ผีนางนากตามมาอาละวาดถึงโบสถ์ได้ ขณะนั้นสมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสีได้ผ่านมาแถวนั้น จึงสั่งสอนและสะกดวิญญาณนางนากให้สงบ เพื่อให้ไปเกิดใหม่ เนื่องจากนากเป็นผี และมากเป็นสามีของนาก ทำให้ผู้แปลใช้กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยยึดคุณลักษณะของตัวละครเป็นหลักจึงตั้งชื่อภาพยนตร์ว่า 《鬼夫》 鬼 guǐ หมายถึง ผี (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:384) 夫 fū หมายถึง สามี (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ,2552:306) วิธีการแปลแบบนี้สามารถทำให้ผู้ชมชาวไทยเข้าใจว่าเป็นภาพยนตร์แนวหนังผี และเป็นความรักระหว่างคนกับผี ถ้าผู้แปลเลือกใช้วิธีการแปลทับศัพท์ชื่อภาษาไทยอาจจะทำให้ไม่สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้ว่าเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาแนวผีสยองขวัญ เนื่องจากพระโขนงเป็นชื่อเขตในกรุงเทพฯ ส่วนพี่มากเป็นชื่อที่คนไทยรู้จักกันเป็นอย่างดี และผู้ชมชาวไทยส่วนใหญ่รู้จักตำนานแม่นากพระโขนง แต่ผู้ชมชาวไทยไม่รู้จัก

อภิปรายผล (หรือ)สรุปผล

ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการแปลที่นิยมแปลมากที่สุด คือ การตั้งชื่อใหม่โดยอิงกับแก่นเรื่อง และไม่ยึดติดกับคำเดิม จำนวน 24 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.91 กลวิธีการแปลที่นิยมแปลรองลงมา คือ การแปลทั้งข้อความและไม่มีการเสริมความภาษาจีน จำนวน 18 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.93 การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิมจำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 19.77 การแปลบางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วน จำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.3 การตั้งชื่อใหม่ โดยยึดคุณลักษณะของตัวละครเป็นหลักจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.3 การแปลบางส่วน ละข้อความบางส่วนจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.3 ส่วนกลวิธีที่ไม่เป็นที่นิยมในการแปล ได้แก่ การตั้งชื่อใหม่ โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม และเสริมข้อความภาษาจีนจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.16

การทับศัพท์ทั้งหมด มีการเสริมข้อความภาษาจีน มีจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.16 การทับศัพท์บางส่วน เปลี่ยนข้อความบางส่วนมีจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.16

ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการทับศัพท์เมื่อชื่อภาพยนตร์เป็นชื่อบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือออกเสียงง่าย การแปลทับศัพท์จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน เนื่องจากเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ในภาษาไทยมีความแตกต่างกับภาษาจีน ดั้งผู้แปลจึงทำได้แค่เพียงใช้เสียงเทียบเคียง ถ้าเป็นชื่อสถานที่ที่ไม่เป็นที่รู้จัก หรือชื่อบุคคลที่ออกเสียงยาก และไม่มีคำแทนในวัฒนธรรมปลายทาง ผู้แปลนิยมเลือกกลวิธีแบบตั้งชื่อใหม่ โดยหาคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาแทนเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและมีความสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรมในสังคม แต่อาจมีผลทำให้เกิดการลดทอนความหมายของวัฒนธรรมในต้นฉบับ แต่ถ้าคำในวัฒนธรรมต้นทางมีคำแปลในวัฒนธรรมปลายทางผู้แปลจะเลือกแปลตรงตัว

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- Aotarayakul, S. (2014). *kānsuksā kān plāē khām wathanatham čāk phāsā Thai pen phāsā* 'Angkrit nai bot banyaī tai phāp khōng phāpphayon Thai [The Study of Cross-Cultural Translation from Thai to English in Thai movies; subtitles]. (Master's thesis). Mahidol University, Reserch Institute for Languages and Cultures of Asia, Language and Culture for Communication and Development.
- ศศิ เอาทารยกุล. (2557). การศึกษาการแปลข้ามวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในบทบรรยายใต้ภาพของภาพยนตร์ไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา.
- Boonkongsaen ,T. *kān thāithōt sān čāk chū phāpphayon phāsā* 'Angkrit khōng phāpphayon 'amerikan pen phāsā Thai [Study of naming in Thai of American film]. (Master's thesis).Mahidol University , Reserch Institute for Languages and Cultures of Asia ,Language and Culture for Communication and Development.
- ธีรรัตน์ บุญกองแสน. (2543). การถ่ายทอดสารจากชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษของอเมริกันเป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม เอเชีย, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา.
- Chaichotiranant,S. (2015). "kānsuksā khō phitphlāt kān plāē phāsā Thai pen phāsā Čhīn khōng naksuksā sakhā wichā phāsā Čhīn thurakit nai miti dān waiyakōk"[The study of erroneous in translation from Thai to Chinese of Business Chinese students]. Panyapiwat Journal, Panyapiwat Institute of Management 7,1 (January - April 2015), 116-126.
- สุพิชญา ชัยโชติรานันท์. (2558). "การศึกษาข้อผิดพลาดการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจในมิติด้านไวยากรณ์." วารสารปัญญาภิวัฒน์. 7,1 (มกราคม – เมษายน) : 116-126.
- lamworamet, T. (2009). *photčhanānukrom Čhīn – Thai* [Chinese-Thai Dictionary]. Bangkok : Aksonphitaya.
- เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2552). พจนานุกรมจีน-ไทย. กรุงเทพฯ:อักษรพิทยา.
- Kliangphibun, C. (1997). *bangfai phayā nāk kap kān khūāpkhum thāng sangkhom : suksā chaphō kōrānī king rattanawāpī čangwat nōng khāi* [The Naga Fireball and Social Control : The Case Study of Ratanawapee Sub-district, Nongkai Province]. (Independent Study) ,Thammasat University, Faculty of social administration.

- ชาญ เกลี้ยงพิบูลย์. (2540). บั้งไฟพญานาคกับการควบคุมทางสังคม: ศึกษาเฉพาะกรณี กิ่งอำเภอ รัตนวาปี จังหวัดหนองคาย. สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- Krai-on,S. (2013). konlawithī kān plǣ kham thāng watthanatham čāk phāsā Thai pen phāsā ‘Angkrit nai nawaniyāi rūāng sī phændin [Strategies for translating Thai cultural words into english in the Novel Four Reigns]. (Master’s thesis). Silpakorn University, Language and Intercultural Communication.
- สตรีรัตน์ ไกรอ่อน. (2556). กลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร, สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม.
- Kunasaraphan, K. (2549) kān plǣ samnuān čāk bot phāpphayon phāsā ‘Angkrit pen phāsā Thai [The translation of idioms from English screenplays to Thai].(Master’s thesis).Thammasat University, Faculty of Liberal Arts.
- กนกรัตน์ คุณะสารพันธ์. (2549). การแปลสำนวนจากบทภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร.
- Limthawaranun,W. (2015). kān thapsap chū - sakun Khon Thai bæp thāi sīāng čāk phāsā Thai pen phāsā Čhīn [Thai-Chinese transliteration of Thai's name and surname]. Retrieved July 14, 2018, from <https://9a77b3af-a-62cb3a1a-s-sites.googlegroups.com/site/fullpaperrs2560/fullpaperrs2560>
- วิไล ลิ้มถาวรานันต์. (2558). การทับศัพท์ชื่อ-สกุลคนไทยแบบถ่ายเสียงจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน. สืบค้น 14 กรกฎาคม 2561, จาก <https://9a77b3af-a-62cb3a1a-s-sites.googlegroups.com/site/fullpaperrs2560/fullpaperrs2560>
- Mora ,T. (2017) “kānsuksā kānraprū phāsā Čhīn khōng naksuksā laksūt soṅg parinya sākha wīchākān soṅphāsā Čhīn nai thāna phāsā tāngprathet Khana Suksāsāt Mahāwitthayalai Sinlapākōṅ” [Study The Acquisition Of Two-Degree Chinese Students As A Second Language Faculty Of Education]. Veridian E-Journal, Silpakorn University 11,1 (January – April) , 3598-3610.
- ทรศนีย์ โมรา. (2561). การศึกษาการรับรู้ภาษาจีนของนักศึกษาหลักสูตรสองปริญญา สาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ 11 ,1 (มกราคม – เมษายน), 3598-3610.

- Phinitphuwadon ,S. khūmū nak plāē ‘āchīp[A manual for professional translator]. (1st ed.) Bangkok: Nanmee Book Publication.
- สิทธา พินิจภูวดล. (1999). คู่มือนักแปลอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.
- Saengaramruang ,W. (2009). thritsadī lāe lakkān plāē [Theories of translation (3rd ed.)]. Bangkok: Faculty of Arts ,Chulalongkorn University Press.
- วรรณาสงอร่ามเรือง. (2552). ทฤษฎีและหลักการแปล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Saibua, S. (2010). lakkān plāē [The principles of translation]. (8th ed.) Bangkok : Thammasat University
- สัญญาวิ สายบัว. (2553). หลักการแปล. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Sanpaweerawong, P. (2000). kānsuksā priāpthīāp sī phāēndin chabap plāē phāsā Chīn sōng samnūān [A Comparative Study of two Chinese Translated Versions of "Si Phaendin"]. (Master's thesis). Chulalongkorn University, Faculty of Liberal Arts.
- ปิยะมาศ สรรพวิรวงศ์. (2543). การศึกษาเปรียบเทียบสี่แผ่นดินฉบับแปลภาษาจีนสองสำนวน. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, สาขาวิชาภาษาจีน.
- Sawasdiwat Na Ayutthaya,M. (2005). kān plāē : lakkān lāe kān wikhro [Translation: Principles and Analysis (1st ed.)]. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- มณีรัตน์ สวัสดิวัฒน์ ณ ออยุธยา.(2548). การแปล : หลักการและการวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- The Royal Institute. (2011). photchanānukrom chabap rāchabanthittayasathān [The Royal Institute Dictionary (2nd ed.)]. Bangkok: Nanmee Book Publication.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- Thongwan, S. (2012). konlawithī kān plāē chū phāpphayon talok ‘amerikan pen phāsā Thai . [Translating American comedy film titles into Thai : strategies and analysis]. (Master's thesis). Silpakorn University, Language and Intercultural Communication.
- ศุภวรรณ ทองวัน. (2555). กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ตลกอเมริกันเป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร, สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม.

Tungsirivat ,K, et al. (2017). “kān rīanrū phāsā Āhīn chōēng watna patibatsāi khōng naksuksā sākha wīchākān sōk phāsā Āhīn nai thāna phāsā tāngprathet Khana Suksāsāi Mahāwīthayalai Sinlapākōk”[Learning Chinese for pragmatics of student teaching Chinese as a foreign language. Faculty of Education Silpakorn University]. Veridian E-Journal, Silpakorn University 10,1 (January – April) , 582-591.

เก็จวิรัตน์ ตั้งสิริวัตร และคณะ. (2560). การเรียนรู้ภาษาจีนเชิงวัฒนธรรมของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ 10,1 (มกราคม – เมษายน), 582-591.

ภาษาต่างประเทศ

Institute of Linguistics. (1998). The Contemporary Chinese Dictionary. Beijing : The Commercial Press.

Li Chunxian. (1989). “The Ghost Gate at Present” Journal of Earth. 2. Retrieved July 1, 2018, from <http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTototal-DIQU198902017.htm>

Wang Yan, Zheng Xiangui. (2005). “On translation of English Film Names.” Journal of Xihua University. 3 (June). Retrieved July 8, 2018, from <https://wenku.baidu.com/view/817417f0f90f76c661371aa1.html>